

Udkast af 13. juni 2006

**RAPPORT FRA UDVALGET OM
CENTRE FOR UNDERVISNINGSMIDLER**

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Kommissorium – beskrivelse af opgaven og udvalgsarbejdet	3
1.1.	Udvalgets kommissorium	3
1.2.	Udvalgets sammensætning	3
1.3.	Udvalgsarbejdets medlemmer	4
1.4.	Sekretariat for arbejdsgruppen	4
2.	Sammenfatning	4
3.	Synergieffekter ved forankring af centre for undervisningsmidler i CVU'erne	6
3.1.	Sammenhæng mellem læreruddannelsens teoretiske undervisning og centre for undervisningsmidlers praksiserfaring	7
3.2.	CVU'ernes lærere kan få helt aktuel indsigt i og gøre brug af undervisnings- og læremidler i skolens fag	7
3.3.	CVU'ernes efter- og videreuddannelse og centre for undervisningsmidlers kursusvirksomhed kan få et bredere udbud til brugerne	7
3.4.	Centre for undervisningsmidlers medarbejdere får bedre adgang til den faglige og forskningsmæssige viden, som CVU'erne besidder	7
3.5.	Samarbejde kvalificerer ydelserne	7
4.	Udvalgets anbefalinger	8
4.1.	Informationssamling	8
4.2.	Distributionsamling	8
4.3.	Pædagogisk konsulentordning	8
4.4.	System til materialevalg mv.	8
4.5.	Distributionsordning	9
4.6.	Landsdækkende opgaver	9
4.7.	Opgaver med brugerbetaling	9
4.8.	Opgaver finansieret via indtægtsdækket virksomhed	10
4.9.	Centre for undervisningsmidlers fremtidige samspil med brugerne	11
4.10.	Centre for undervisningsmidlers dækningsområder	11
4.11.	Finansieringsmodel	12
4.12.	Analyse af niveau og ligheder	13
5.	Bilag til rapporten	13
	Bilag 1: Kommissorium	14
	Bilag 2: Oversigt over, hvilke CVU'er centre for undervisningsmidler inddrages i	16
	Bilag 3: Kort over centrenes dækningsområder	17

1. Kommissorium – beskrivelse af opgaven og udvalgsarbejdet

I forbindelse med kommunalreformen overføres centrene for undervisningsmidler til staten og forankres først og fremmest i kerne-CVU'er. Centrene for undervisningsmidler forankres således primært i de CVU'er, som er tillagt særlige opgaver og koordinerende funktion i forbindelse med udlægningen af afdelinger fra Danmarks Pædagogiske Universitet, og som derfor vil kunne opfylde målsætningen om, at sammenhængende opgaver skal skabe enkelthed, kvalitet og samarbejde i opgaveløsningen. Særlige regionale hensyn kan dog medføre, at et center for undervisningsmidler må forankres i et CVU, der ikke er godkendt som kerne-CVU, eller for så vidt angår Bornholm i en anden uddannelsesinstitution.

Centrenes formål og opgaveprofil videreføres uændret i et nyt institutionelt regi, idet CVU'erne får til opgave at videreføre centrenes opgaver i forhold til brugerne og samtidig indpasse og udvikle dem i samspil med CVU'ernes øvrige opgave- og videnprofil.

Centrene for Undervisningsmidler drives indtil 31. december 2006 af amtskommunerne, Københavns og Frederiksberg Kommuner og Bornholms regionskommune. Centrene finansieres ved bevillinger fastsat i disse myndigheders årlige budgetter.

Rammerne for centrenes overgang er fastsat i lov nr. 591 af 24. juni 2005 om ændring af lov om Centre for Videregående Uddannelse og andre selvejende institutioner for videregående uddannelser m.v., lov om mellemlange videregående uddannelser, lov om centre for undervisningsmidler m.v. og forskellige andre love på Undervisningsministeriets område.

1.1. Udvalgets kommissorium

Der er mellem Regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Dansk Folkeparti, Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre indgået aftale om, at der igangsættes et udvalgsarbejde om centre for undervisningsmidler. Udvalget skal udrede og give anvisninger på, hvordan centrenes opgaver kan indpasses i og sammentænkes med CVU'ets samlede opgaver, så der skabes en øget synergi og kvalitet for brugerne i opgavevaretagelsen. Udvalget skal herunder pege på, i hvilket omfang aktører uden for CVU-regi bør inddrages i opgaveløsningen. Endelig skal udvalget pege på, hvordan centrenes tætte samspil med brugerne kan videreføres efter centrenes inddragelse i CVU-regi.

Udvalget skal på det oven for beskrevne grundlag komme med forslag til, hvilke ydelser CVU'erne skal kunne levere ved varetagelsen af funktionen som centre for undervisningsmidler. Den nuværende finansiering vil blive beskrevet af Undervisningsministeriet, og på grundlag af beskrivelsen af, hvilke ydelser CVU'erne skal kunne levere, skal udvalget foreslå en finansieringsmodel, der giver mulighed for levering af ydelserne på samme niveau over hele landet.

Udvalgets forslag til, hvordan samspillet med brugerne kan videreføres efter centrenes inddragelse i CVU-regi, skal baseres på de nugældende styrelsesregler for CVU'erne.

1.2. Udvalgets sammensætning

Udredningen har været forankret og gennemført i et embedsmandsudvalg med deltagelse fra:

- Undervisningsministeriet (formand)

- Kommunernes Landsforening
- Danmarks Lærerforening
- Gymnasieskolernes Lærerforening
- Repræsentation fra CVU-rektorkollegiet
- Repræsentation fra centrene for undervisningsmidler

Øvrige brugere af centrene for undervisningsmidler og andre centrale interessenter er blevet inddraget i udvalgsarbejdet gennem drøftelse af udkast og forslag under udvalgsarbejdet.

1.3. Udvalgsarbejdets medlemmer

- Kontorchef Jørgen Winther, Undervisningsministeriet, formand for udvalget
- Konsulent Niels Jørgensen, Kommunernes Landsforening
- Hovedbestyrelsesmedlem Vivi Hansen, Danmarks Lærerforening
- Konsulent Anne Andersen, Gymnasieskolernes Lærerforening
- Rektor Søren Vang, CVU-Rektorkollegiet
- Amtscenterchef Jens Juulsgaard, formand for foreningen af centre for undervisningsmidler
- Kontorchef Charlotte Tang, Undervisningsministeriet

1.4. Sekretariat for arbejdsgruppen

- Chefkonsulent Dorthe Petersen, Undervisningsministeriet
- Fuldmægtig Karen-Iben Perelman, Undervisningsministeriet
- Konsulent Ejnar Lomholdt, Undervisningsministeriet

2. Sammenfatning

I forhold til udvalgets kommissorium vil hovedpointerne fra kortlægningen i det følgende blive sammenfattet:

Synergieffekter

Udvalget finder, at en forankring af centre for undervisningsmidler i CVU'erne kan betyde en styrkelse af de to parter traditionelle grundydelse og gøre begge parter mere kvalificerede til at løse de mange forskellige videnformidlingsopgaver. Udvalget finder, at de væsentligste synergieffekter ved forankring af centre for undervisningsmidler kan være følgende:

- Sammenhæng mellem læreruddannelsens teoretiske undervisning og centre for undervisningsmidlers praksiserfaring.
- CVU'ernes lærere kan få helt aktuel indsigt i og gøre brug af undervisnings- og læremidler i skolens fag.
- CVU'ernes efter- og videreuddannelse og centre for undervisningsmidlers kursusvirksomhed kan få et bredere udbud til brugerne.
- Centre for undervisningsmidlers medarbejdere får bedre adgang til den faglige og forskningsmæssige viden, som CVU'erne besidder.
- Samarbejde kan kvalificere ydelserne. Det gælder for videntcenteretablering, kontakt og formidling til de forskellige målgrupper, udbud af særlige ydelser såsom udviklings- og evalueringsarbejder til

f.eks. ungdoms- og voksenuddannelserne, gennemførelse af udbudte ydelser samt fælles personaleudvikling og -rekruttering.

Anbefalinger

Udgangspunktet for udvalgets arbejde er lovens bestemmelse om, at CVU'erne skal videreføre centre-nes opgaver i forhold til brugerne og samtidig indpasse og udvikle opgaverne. Alle skal-opgaver er henvendt til alle typer af uddannelsesinstitutioner dog med et særligt fokus på grundskolen og ungdomsuddannelserne.

Udvalgets anbefalinger, til hvilke ydelser CVU'erne skal kunne levere ved varetagelsen af funktionen som centre for undervisningsmidler, omfatter: Informationssamling, distributionssamling, pædagogisk konsulentordning, system til materialevalg m.v. og distributionsordning. Herudover anbefaler udvalget, at CVU'erne også fremover skal levere en række ydelser via et landsdækkende samarbejde. Det drejer sig om drift og udvikling af gymnasiefagenes hjemmesider, udvikling af en landsdækkende digital båndcentral samt forhandling og vedligeholdelse af diverse aftaler m.v. For så vidt angår de landsdækkende opgaver, anbefaler udvalget, at disse forankres i regi af CVU-Rektorkollegiet. Udvalget anbefaler, at kollegiet nedsætter et udvalg til varetagelse af disse opgaver, der følger med drift af centrene for undervisningsmidler.

Hertil kommer en række anbefalinger ligeledes til ydelser, som CVU'erne skal kunne levere, men som har en sådan karakter, at der kræves tilført ressourcer. Udvalget anbefaler, at disse opgaver finansieres via brugerbetaling. Opgaverne omfatter: Kursusvirksomhed, IT-medievirksomhed, projekt- og udviklingsopgaver og netværk.

De opgaver, som centre for undervisningsmidler i dag udfører via indtægtsdækket virksomhed, anbefaler udvalget videreført af centrene/CVU'erne efter statens regler for indtægtsdækket virksomhed. Det er endvidere udvalgets anbefaling, at opgaver, der falder uden for skal-opgaverne og de indtægtsdækkede opgaver i løbet af en overgangsperiode på 2 år enten afsluttes, overføres til skal-opgaverne eller omformes til egentlig indtægtsdækket virksomhed efter statens regler.

For at sikre kontakten og dialogen med interessenterne om centrene's opgaver anbefaler udvalget, at der oprettes et rådgivende udvalg med relevante repræsentanter.

Hvad angår centre for undervisningsmidlers dækningsområde anbefaler udvalget, at grænsedragningen i en overgangsperiode følger de nuværende amtsgrænser, dog med mindre justeringer for de nye kommunegrænser og alene for så vidt angår centrene's skal-opgaver.

Udvalget kommer endvidere med forslag til en finansieringsmodel, der på baggrund af objektive kriterier fordeler tilskudsrammen. Der er fastlagt en overgangsordning på 4 år.

Afslutningsvis anbefaler udvalget, at der i et udvalg under CVU-rektorkollegiet iværksættes en analyse af niveau og ligheder/forskelle centrene/CVU'erne imellem med henblik på udarbejdelse af en landsstandard for ydelserne. Analysearbejdet skal bygge på anbefalingerne i nærværende rapport. Via en overgangsperiode på 3 år (løbende fra 2008) implementeres denne standard på alle centre.

3. Synergieffekter ved forankring af centre for undervisningsmidler i CVU'erne

Centre for undervisningsmidlers særkende er, at de har en informations- og distributionsforpligtelse i forhold til undervisnings- og læremidler samt konsulentmæssig ekspertise vedrørende faglig-pædagogisk rådgivning og vejledning. Således er centrenes kursus- og efteruddannelsesvirksomhed samt andre pædagogiske tilbud/tiltag kendetegnet ved en bredde og et indhold, hvor omdrejningspunktet er en kombination af praksis og teori sammenholdt med et aktuelt og fremadrettet materialeperspektiv.

Centre for undervisningsmidlers målgruppe udgøres af flere forskellige undervisningsregier – heriblandt grundskolen, ungdomsuddannelserne, voksenuddannelserne og specialundervisningsområdet.

Centre for undervisningsmidlers tilbud (formidling/distribution af læremidler, kurser, rekvirerede pædagogiske arrangementer, temaaftener, procesforløb) til skolerne er kendetegnet ved en meget kort frist fra henvendelse til udførelse, hvilket i opgaveløsningen sikrer aktualitet i et tæt samarbejde med brugere.

Det er ligeledes et særkende for centrenes virksomhed, at de gennem årene fra den første lov i 1975 til i dag har oparbejdet et meget tæt samarbejde med og kontaktnet til det enkelte skolevæsen, den enkelte skole og den enkelte lærer.

Centre for undervisningsmidler har i stigende grad fungeret som et naturligt og neutralt formidlingsled mellem Undervisningsministeriet og skolerne.

Ved forankringen i CVU'erne vil der ikke ske nogen ændring i løsning af de to parter kerneområder. Opgaveporteføljen er uændret. Men netop det, at både CVU'er og centre for undervisningsmidler i dag og i fremtiden skal fungere som videnorganisationer bredt set, kan betyde en styrkelse af de to parter traditionelle grundydelse og gøre alle parter mere kvalificerede til at løse de mange forskellige videnformidlingsopgaver, som er kendetegnet for et vidensamfund.

Centre for undervisningsmidler vil forsat skulle give brugerne de ydelser, som de hidtil har gjort og samtidig forbedre ydelserne på en lang række væsentlige områder.

Placeringen af CVU'er og centre for undervisningsmidler i ét institutionelt regi skal således gerne bidrage til at styrke opgavevaretagelsen begge steder. CVU'ernes professions- og udviklingsbaseret og forskningstilknytning forventes at kunne bidrage til en fortsat videreudvikling af kvaliteten. Omvendt vil adgang til materialesamlinger og ekspertise på undervisningsmiddelområdet kunne inddrages og anvendes i CVU'ernes undervisningsaktiviteter og således bringe lærere og studerende tættere på praksis. Det kan betyde et yderligere kvalitetsløft i lærer- og pædagoguddannelserne, hvor læring og kompetenceopbygning netop er baseret på en vekselvirkning i selve uddannelsesforløbet mellem teori, målrettet praktik og praksisorienteret opgaveløsning.

Udvalget finder nedenstående som de væsentligste synergier ved centre for undervisningsmidlers forankring i CVU'erne.

3.1. Sammenhæng mellem læreruddannelsens teoretiske undervisning og centre for undervisningsmidlers praksiserfaring

Ved at CVU'ernes lærere og centre for undervisningsmidlers konsulenter indgår i samme institution, vil der lettere kunne etableres et løbende samarbejde om løsning af forskellige undervisningsopgaver og videnformidling generelt. CVU-lærerne vil overvejende have en teoretisk indfaldsvinkel i belysning af problemstillingerne; mens centrenes konsulenter vil have en mere praksisorienteret indfaldsvinkel. Et sådant samarbejde mellem de to personalegrupper kan være til gavn for grunduddannelserne såvel som efter- og videreuddannelsen og forskellige andre videnformidlingsopgaver. Centre for undervisningsmidlers konsulenter vil kunne være med til at kvalificere læreruddannelserne i forhold til de studerendes materialekendskab og ved uddannelsen af praktislærere.

3.2. CVU'ernes lærere kan få helt aktuel indsigt i og gøre brug af undervisnings- og læremidler i skolens fag

Ved at centrenes konsulenter indgår i de netværk, som de forskellige faglærere måtte have i grunduddannelserne, vil der kunne ske en løbende opdatering af faglærernes viden om nye undervisnings- og læremidler. Centrenes konsulenter vil ligeledes kunne indgå i direkte vejledning af de studerende i forbindelse med praktik og forskellige opgaveløsninger. Her vil altså kunne ske et kvalitetsløft i læreruddannelsens linjefag og dertilhørende praktik.

3.3. CVU'ernes efter- og videreuddannelse og centre for undervisningsmidlers kursusvirksomhed kan få et bredere udbud til brugerne

Det typiske billede i dag er, at CVU'erne og centre for undervisningsmidler hver udsender deres efter- og videreuddannelsestilbud til folkeskolelærere og andre grupper. Visse steder sker der en koordination, andre steder ingen. Ved at centre for undervisningsmidler forankres i CVU'erne, vil der naturligt ske en fælles planlægning og gennemførelse af kurser samt efter- og videreuddannelsestilbud.

Centre for undervisningsmidlers medarbejdere vil på lige fod med CVU'ernes medarbejdere indgå i planlægning og gennemførelse af forskellige kurser og efter- og videreuddannelsestilbud. Dette skal gerne bidrage til at give et mere kvalificeret og bredt tilbud til brugerne i de forskellige regioner.

3.4. Centre for undervisningsmidlers medarbejdere får bedre adgang til den faglige og forskningsmæssige viden, som CVU'erne besidder

Ved hvert CVU findes forskellige udviklingsprojekter med forskningstilknøytning, som der ud over de direkte involverede undervisere ofte er knyttet til forskellige netværk, der sikrer en bredere spredning af udviklingsprojekternes resultater. Ved forankring i CVU'erne kan det betyde en øget kvalitet, når centre for undervisningsmidlers medarbejdere integreres i disse netværk og opdateres om den seneste faglige og pædagogiske forskning inden for deres felt.

3.5. Samarbejde kvalificerer ydelserne

I forlængelse af ovenstående kan der på yderligere en lang række områder være klare fordele ved en kobling mellem CVU'ernes faglige og forskningsmæssige tilgang og centrenes praksis- og læremiddelorienterede tilgang. Det gælder for videntcenteretablering, kontakt og formidling til de forskellige målgrupper, udbud af særlige ydelser såsom udviklings- og evalueringsarbejder til f.eks. ungdoms- og voksenuddannelserne, gennemførelse af udbudte ydelser samt fælles personaleudvikling og -rekruttering.

4. Udvalgets anbefalinger

Udvalget anbefaler i det følgende en række forslag til, hvilke ydelser CVU'erne **skal** kunne levere ved varetagelsen af funktionen som centre for undervisningsmidler. Alle skal-opgaver er henvendt til alle typer af uddannelsesinstitutioner dog med et særligt fokus på grundskolen og ungdomsuddannelserne.

4.1. Informationssamling

Udvalget anbefaler, at der på centre for undervisningsmidler/CVU'erne er adgang til en **informationssamling**, der præsenterer og formidler i forhold til alle typer undervisningsmidler med udgangspunkt i en aftale mellem centrene og forlæggerbranchen. Informationssamlingen skal rumme tilgængelig danskudgivet undervisningsmidler samt pædagogisk litteratur og faglige og pædagogiske tidsskrifter. Informationssamlingen opdateres løbende ved såvel tilgang samt kassation. Informationssamlingen kan tilføres undervisningsmidler udgivet af andre og/eller udenlandske forlag. Informationssamlingen skal være et interaktivt lærings- og formidlingssted til brug for læreres, faggruppers, skolers og skolevæseners overvejelser og planlægning vedrørende undervisning og undervisningsmidler.

4.2. Distributionssamling

Udvalget anbefaler, at centre for undervisningsmidler/CVU'erne har en **distributionssamling**, der rummer læremidler til udlån til skoler til undervisningsbrug. Samlingen skal være sammensat efter et bredt materialesyn og således dække spektret fra traditionelle boglige materialer over av-midler af enhver type, digitale læremidler, konkrete materialer, sammensatte inspirations- og emnematerialer, udstyr til egenfremstilling (såvel lærer som elever) af f.eks. digitale materialer, udstyr til laborativ undervisning i såvel klasseværelset som udenfor klasseværelset og hjælpemidler til undervisningssituationer. Samlingen skal være et supplement til den enkelte institutions samlinger og således ikke rumme egentlige grundmaterialer. Samlingerne skal kunne medvirke til faglig og pædagogisk nytænkning og udvikling.

4.3. Pædagogisk konsulentordning

Udvalget anbefaler, at centrene for undervisningsmidler/CVU'erne har en **pædagogisk konsulentordning**, der via pædagogiske konsulenter kan bidrage til skolens og lærernes pædagogiske overvejelser via dialog, pædagogisk vejledning, kurser og rådgivning vedrørende læremidler. I tilknytning til informations- og distributionssamlingerne giver centret pædagogisk vejledning herom. Det skal være muligt for brugerne via konsulenterne at få en direkte, personlig, fagrettet og/eller didaktisk rådgivning. Konsulentordningen skal rumme en informationsforpligtelse vedrørende læremidler og pædagogiske tendenser. Konsulentordningen initierer og/eller deltager i udviklingsarbejde/udviklingsprojekter. Konsulentordningen inkluderer pædagogisk rådgivning vedrørende læreres og institutioners brug af IT i undervisningen.

4.4. System til materialevalg mv.

Udvalget anbefaler, at centre for undervisningsmidler/CVU'erne har et **system** (inklusive det nødvendige personale) **til materialevalg**, indkøb, klargøring, katalogisering og udlån. Der opstilles kriterier for materialevalg, der foregår i samspil med repræsentanter for brugerne. Indkøb, klargøring og katalogisering udføres efter pædagogiske principper og indskrives i et fælles biblioteks- og bookingsystem. Alle undervisningsmidler er både søg- og bestilbare over internettet via centrenes hjemmesider samt via telefon, e-mail, fax eller post.

4.5. Distributionsordning

Udvalget anbefaler, at centre for undervisningsmidler/CVU'erne har en **distributionsordning**, der sikrer, at læremidler, information, udstyr m.m. kan anvendes i hele det geografiske område, centret dækker.

4.6. Landsdækkende opgaver

En del af opgaverne i centre for undervisningsmidler har haft et omfang eller et ressourcebehov, der går ud over det enkelte centers formåen. Disse opgaver løses i dag som landsdækkende opgaver.

Der er tale om følgende opgaver:

- Drift og udvikling af gymnasiefagenes hjemmesider i samarbejde med UNI-C. Opgaven har hidtil alene omfattet det almene gymnasium. Udvalget har drøftet problemstillingen mht. etablering og finansiering af tilsvarende for htx og hhx. Denne må søges løst i andet regi.
- Udvikling af landsdækkende digital båndcentral.
- Forhandling og vedligehold af aftaler på landsplan i forhold til samarbejdsparter – f.eks. informationsaftalen med forlagsbranchen, formidlingsaftaler med CIRIUS, DR, COPY-DAN, DFI m.fl.

Udvalget anbefaler, at disse **landsdækkende opgaver** forankres i regi af CVU-Rektorkollegiet. Udvalget finder, at CVU-Rektorkollegiet vil kunne bidrage til at sikre en organisation, der kan drive og løse de fælles og landsdækkende initiativer og opgaver. **Udvalget anbefaler**, at kollegiet nedsætter et udvalg til varetagelse af de landsdækkende opgaver, der følger med drift af centrene for undervisningsmidler.

Udvalget anbefaler herudover, at det nævnte udvalg bemannes med ledere fra centrene og får direkte reference til CVU-Rektorkollegiet. I forhold til de enkelte opgaver bør relevante parter inddrages.

Udvalgets opgaver bliver således at sikre varetagelsen af fælles og landsdækkende opgaver i samarbejde med kollegiets øvrige udvalg.

4.7. Opgaver med brugerbetaling

Centre for undervisningsmidler har i dag en række opgaver, der ligger inden for feltet af de ydelser, som de skal levere, men som har en sådan karakter, at der kræves tilført ressourcer i form af særlige bevillinger, brugerbetaling, abonnementsordninger og lignende. Opgaverne kan ikke sidestilles med indtægtsdækket virksomhed, og **udvalget anbefaler**, at disse opgaver fastholdes som skal-opgaver og finansieres via **brugerbetaling**.

Disse opgaver omfatter:

- **Kursusvirksomhed** i tilknytning til informationsforpligtelsen og den pædagogiske rådgivning. Kursusvirksomhed defineres som korte kurser (op til 12 timer) med inspirations- og informationsindhold af faglig og/eller pædagogisk karakter.
- **IT- og medievirksomhed** der omfatter ydelser som båndcentral, værkstedsfunktioner samt udlån af udstyr.

- **Projekt- og udviklingsarbejde**

En række projekt- og udviklingsopgaver omfatter elementer, der ligger i tilknytning til skal-opgaverne – f.eks. udvikling af undervisningsmateriale om den lokale kultur, natur og historie eller udvikling af erfaringsmodeller for udvikling af skolebiblioteket, beskrivelse og afprøvning af læringsrum til efterfølgende udlån.

- **Netværk**

Med amtscentrenes pædagogiske konsulenter som tovholdere eksisterer en række faglige og pædagogiske netværk, og nye etableres løbende. Netværkene sikrer videndeling og fortsat faglig og pædagogisk udvikling af deltagerne. Opgaven løses nu i et samspil med informations- og rådgivningsforpligtelsen, hvorfor den forbrugte arbejdsressource dækkes af skal-bevillingen, mens omkostninger til selve netværksmøder (såvel fysisk som virtuel) – f.eks. eksterne inspiratorer, forplejning og lignende – dækkes af brugerbetaling.

4.8. Opgaver finansieret via indtægtsdækket virksomhed

Centrene for Undervisning udfører i dag en række opgaver via indtægtsdækket virksomhed. **Udvalget anbefaler**, at centrene/CVU'erne viderefører den nuværende praksis efter statens regler for **indtægtsdækket virksomhed** og relateret til uddannelse og undervisning.

Der er bl.a. tale om følgende opgaver:

- **Efteruddannelse:** Kurser af længere varighed og egentlig efteruddannelse – herunder rekvirerede kurser på skoler og institutioner skal betragtes som IDV og dermed følge statens regler. Længerevarende kurser defineres som kurser over 12 timer, uanset om disse ligger umiddelbart i forlængelse af hinanden eller delt i flere portioner.
- **IT-support – teknisk/pædagogisk:** Rådgivning og support – også udførende support direkte på skolerne samt formidling af hard- og software til undervisningsbrug – skal gennemføres efter reglerne for indtægtsdækket virksomhed. Den tekniske support kan eksempelvis omfatte konfiguration og opsætning af netværk, konfiguration og etablering af serverløsninger samt hjælp til IT-infrastrukturer på skolerne. Den pædagogiske support kan eksempelvis bestå i rådgivning vedr. IT-vision eller IT-uddannelsesplan.
- **Konsulentvirksomhed:** I en række sammenhænge kan centrenes medarbejdere indgå som rådgivere i f.eks. kommunale projekter eller udviklingsforløb. Det kan være i idé-fasen, under udvikling eller gennemførelse i form af f.eks. coaching eller supervision, eller det kan ske som evalueringshjælp. Alle sådanne ydelser, der falder udenfor skal-opgaverne, gennemføres som indtægtsdækket virksomhed efter statens regler.
- **Kulturformidling i pædagogisk sammenhæng:** Alle centre har i større eller mindre grad i dag aktiviteter på kulturområdet. Af bemærkningerne til lovforslag nr. L107 (vedtaget som lov nr. 591 af 24. juni 2005) fremgår det, at centrene fortsat kan løse sådanne kulturopgaver. En fortsættelse af disse aktiviteter vil således forudsætte tilskud fra f.eks. Kulturministeriet eller kommunerne.

I forlængelse heraf skal **udvalget anbefale**, at alle nuværende opgaver, der falder uden for skal-opgaverne og de indtægtsdækkede opgaver i løbet af en overgangsperiode på 2 år enten afsluttes, overføres til skal-opgaverne eller omdannes til egentlig indtægtsdækket virksomhed efter statens regler.

4.9. Centre for undervisningsmidlers fremtidige samspil med brugerne

Centre for undervisningsmidler har igennem årene opbygget en tæt kontakt til brugerne. Denne tætte kontakt ønskes fortsat efter forankringen i CVU-regi. Centre for undervisningsmidler vil ved forankringen i CVU'erne blive underlagt CVU-bestyrelsen.

For at sikre kontakten og dialogen med interessenterne om centrenes opgaver **anbefaler udvalget**, at der oprettes et **rådgivende udvalg** med relevante repræsentanter. Brugerindflydelsen skal således sikres ved en jævnlig dialog i det rådgivende udvalg om centrenes opgaver og virke, brugernes behov mv. Det **anbefales**, at det rådgivende udvalg på møder orienteres om tiltag i relation til løsning af de lovbundne opgaver samt eventuelt udtaler sig herom i forhold til centrets ledelse, CVU's ledelse og bestyrelse. Det rådgivende udvalg bør orienteres om bevilling, regnskab og budget og får i den sammenhæng mulighed for at drøfte udviklingsplaner for centret med CVU's ledelse. **Udvalget anbefaler**, at antallet af repræsentanter, sammensætning og den konkrete mødeaktivitet fastlægges efter drøftelse med brugerne af centret.

Det rådgivende udvalg skal have deltagelse fra følgende:

- Repræsentation fra grundskoleområdet undervisergruppe
- Repræsentation fra grundskoleområdet skolebibliotekarer
- Repræsentation fra de gymnasiale uddannelsers undervisergruppe
- Repræsentation fra grundskoleområdet ledergruppe
- Repræsentation fra ungdoms- og voksenuddannelsernes ledergruppe
- Repræsentation fra Børne- og kulturchefforeningen
- Repræsentation fra kommunerne i forening
- Repræsentation fra de videregående uddannelser

4.10. Centre for undervisningsmidlers dækningsområder

På grund af kommuneændringer i forbindelse med kommunalreformen er det en nødvendighed at etablere nye grænser for centre for undervisningsmidlers primære opgaveløsning (udlån af undervisningsmaterialer og rådgivning).

Kommuner er i forbindelse med kommunalreformen sammenlagt på tværs af amters tidligere grænse-dragning – enkelte kommuner er delt op og indgår i forskellige kommuner efter reformen. Der er derfor behov for, at der justeres på de geografiske dækningsområder pr. 1. januar 2007.

Regeringen har i sin globaliseringsstrategi foreslået, at de 22 CVU'er og øvrige institutioner, der udbyder mellemlange videregående uddannelser, samles i 6-8 flerfaglige, regionalt baserede professionshøjskoler. Set i dette lys vil der på lidt længere sigt være et behov for justering af centrenes geografiske afgrænsning.

Udvalget anbefaler, at grænsedragningen i en overgangsperiode følger de nuværende amtsgrænser, men med mindre justeringer for de nye kommunegrænser og alene for så vidt angår centrenes skal-opgaver.

Udvalget foreslår derfor:

- At kommuner, der pr. 1. januar 2007 fortsat ligger inden for de tidligere amtsgrænser, som udgangspunkt betjenes af det inden for samme område beliggende center for undervisningsmidler.
- At kommuner, der pr. 1. januar 2007 er sammensat af kommuner eller dele af kommuner fra flere af de tidligere amter, gives mulighed for at vælge, hvilket center i geografisk nærhed man ønsker at betjenes af.
- At dette valg foretages senest 1. maj 2007 og træder i kraft senest pr. 1. august 2007 (af hensyn til skoleårets planlægning).
- At det fremtidige betjeningsområde udgøres af hele kommuner.

4.11. Finansieringsmodel

Centrene for undervisningsmidler vil overgå til en ny finansieringsform, når de 1. januar 2007 overføres til staten og indgår i CVU'er.

Inden for en tilskudsramme fastsat på de årlige finanslove ydes der et særligt tilskud til CVU'erne til dækning af udgifter til varetagelse af funktionen som center for undervisningsmidler. Yderligere er rammerne bestemt af, at omlægningen af økonomistyringen skal være udgiftsneutral.

Udvalget foreslår følgende model for finansiering af centrene for undervisningsmidler fra 1. januar 2007:

Finansieringsmodel

Udvalget foreslår, at tilskudsrammen fordeles efter 2 kriterier: Antallet af grundskoler og skoler for ungdomsuddannelser og antal indbyggere i alderen 6 – 19 år. Antallet af skoler indgår med en vægt på 70 pct. og antallet af indbyggere med en vægt på 30 pct.

Til hvert CVU ydes et grundtilskud på 0,5 mio. kr. som et funktionstilskud.

Der fastlægges en overgangsordning på 4 år for perioden 2007 – 2010. I overgangsperioden indføres den nye tilskudsmodel på følgende måde:

- I 2007 fordeles bevillingen på finansloven efter det hidtidige bevillingsniveau fra amterne til centrene for undervisningsmidler.
- I 2008 fordeles 80 pct. af tilskuddet forholdsmæssigt efter bevillingsniveauet i 2007 og 20 pct. efter den ny fordelingsnøgle.
- I 2009 fordeles 60 pct. af tilskuddet forholdsmæssigt efter bevillingsniveauet i 2007 og 40 pct. efter den ny fordelingsnøgle.
- I 2010 fordeles 40 pct. af tilskuddet forholdsmæssigt efter bevillingsniveauet i 2007 og 60 pct. efter den ny fordelingsnøgle.

Kriterievægtene opgøres på grundlag af dækningsområdet for CVU'ernes funktion som centre som undervisningsmidler. Grundskoler omfatter folkeskoler, private skoler, efterskoler og specialskoler.

Skoler for ungdomsuddannelser omfatter gymnasier og hf-kurser, tekniske skoler, handelsskoler, landbrugsskoler og social- og sundhedsskoler.

Forudsætninger for valg af finansieringsmodel:

Forslaget til finansieringsmodel er udformet ud fra en række hensyn. Kriterierne er valgt ud fra, at de skal afspejle de faktorer, som fremover bestemmer udgiftsbehovet til et center for undervisningsmidler. Det har været en forudsætning for valget af kriterier, at de skulle være objektive, det vil sige upåvirkelige af tilskudsmodtageren. Kriteriet antal indbyggere i alderen 6 – 19 år er et mål for antal elever. Baggrunden for at vælge dette kriterium er, at antal elever på skolerne er bestemmende for antal lærere og dermed for antallet af brugere af centrenes tilbud. En anden vigtig faktor i forhold til centrenes udgiftsbehov er antallet af fysiske lokaliteter, som er modtagere af centrenes undervisningsmaterialer. Derfor indgår antallet af skoler som kriterium. Antallet af skoler påvirker blandt andet leveringsomkostninger, rejseomkostninger for centrenes konsulenter, og hvor stort et antal af de enkelte typer undervisningsmaterialer, centrene skal have til rådighed. Herudover har det været et væsentligt hensyn, at modellen er enkel og gennemskuelig. Overgangsordningen foreslås etableret for at sikre Centrene for Videregående Uddannelser tid til at tilpasse funktionen som centre for undervisningsmidler til de nye bevillingsniveauer.

Sammenfatning af modellens elementer:

- Tilskudsrammen for CVU'erne med funktion som centre for undervisningsmidler fastsættes årligt på finansloven
- Et grundtilskud på 0,5 mio. kr. til hvert CVU som et funktionstilskud.
- Resten af tilskudsrammen fordeles mellem CVU'erne efter 2 objektive kriterier: Antallet af grundskoler og skoler for ungdomsuddannelser og antal indbyggere i alderen 6 – 19 år.
- Kriteriet skoler indgår med en vægt på 70 pct., og kriteriet indbyggere indgår med en vægt på 30 pct.
- En overgangsordning på 4 år for perioden 2007 – 2010

4.12. Analyse af niveau og ligheder

Centre for undervisningsmidler har igennem de senere år udviklet sig forskelligt – dels ud fra de bevillingsmæssige sammenhænge, der har været, og dels ud fra de fokusområder, hvert center har haft. Det betyder, at en samling på et center for undervisningsmidler i dag ikke er en entydig størrelse. **Udvalget anbefaler**, at der i regi af det tidligere nævnte udvalg under CVU-rektorkollegiet til varetagelse af landsdækkende opgaver for centrene for undervisningsmidler iværksættes en **analyse af niveau og ligheder/forskelle**. Analysearbejdet skal bygge på anbefalingerne i nærværende rapport. På baggrund af analysen udarbejdes en landsstandard for ydelserne og dernæst via en overgangsperiode på 3 år (løbende fra 2008), implementeres denne standard på alle centre.

5. Bilag til rapporten

Bilag 1. Kommissorium

Bilag 2. Oversigt over, hvilke CVU'er centre for undervisningsmidler inddrages i

Bilag 3. Kort over centrenes dækningsområder

Bilag 1: Kommissorium

Institutionsstyrelsen, den 11. november 2005

Kommissorium for udvalgsarbejde om centre for undervisningsmidler

Baggrund

I forbindelse med kommunalreformen overføres centrene for undervisningsmidler til staten og forankres først og fremmest i kerne-CVU'er. Centrene for undervisningsmidler forankres således primært i de CVU'er, som er tillagt særlige opgaver og koordinerende funktion i forbindelse med udlægningen af afdelinger fra Danmarks Pædagogiske Universitet, og som derfor vil kunne opfylde målsætningen om, at sammenhængende opgaver skal skabe enkelthed, kvalitet og samarbejde i opgaveløsningen. Særlige regionale hensyn kan dog medføre, at et center for undervisningsmidler må forankres i et CVU, der ikke er godkendt som kerne-CVU, eller for så vidt angår Bornholm i en anden uddannelsesinstitution.

Centrenes formål og opgaveprofil videreføres uændret i et nyt institutionelt regi, idet CVU'erne får til opgave at videreføre centrenes opgaver i forhold til brugerne og samtidig indpasse og udvikle dem i samspil med CVU'ernes øvrige opgave- og videnprofil.

Rammerne for centrenes overgang er fastsat i lovforslag nr. L 107, *Forslag til Lov om ændring af lov om Centre for Videregående Uddannelse og andre selvejende institutioner for videregående uddannelser m.v. og forskellige andre love på Undervisningsministeriets område* (vedtaget).

Udvalgsarbejde

Der er mellem Regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Dansk Folkeparti, Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre indgået aftale om, at der igangsættes et udvalgsarbejde om centre for undervisningsmidler. Udvalget skal udrede og give anvisninger på, hvordan centrenes opgaver kan indpasses i og sammentænkes med CVU'ets samlede opgaver, så der skabes en øget synergi og kvalitet for brugerne i opgavevaretagelsen. Udvalget skal herunder pege på, i hvilket omfang aktører uden for CVU-regi bør inddrages i opgaveløsningen. Endelig skal udvalget pege på, hvordan centrenes tætte samspil med brugerne kan videreføres efter centrenes inddragelse i CVU-regi.

Udvalget skal på det oven for beskrevne grundlag komme med forslag til, hvilke ydelser CVU'erne skal kunne levere ved varetagelsen af funktionen som centre for undervisningsmidler. Den nuværende finansiering vil blive beskrevet af Undervisningsministeriet, og på grundlag af beskrivelsen af, hvilke ydelser CVU'erne skal kunne levere, skal udvalget foreslå en finansieringsmodel, der giver mulighed for levering af ydelserne på samme niveau over hele landet.

Udvalgets forslag til, hvordan samspillet med brugerne kan videreføres efter centrenes inddragelse i CVU-regi, skal baseres på de nugældende styrelsesregler for CVU'erne.

Organisation og deltagere

Udredningen forankres og gennemføres i et embedsmandsudvalg med deltagelse fra:

Undervisningsministeriet (formand)

Kommunernes Landsforening

Danmarks Lærerforening

Gymnasieskolernes Lærerforening

Repræsentation fra CVU-rektorkollegiet

Repræsentation for centrene for undervisningsmidler

Øvrige brugere af centrene for undervisningsmidler og andre centrale interessenter vil blive inddraget i udvalgsarbejdet gennem drøftelse af udkast og forslag under udvalgsarbejdet.

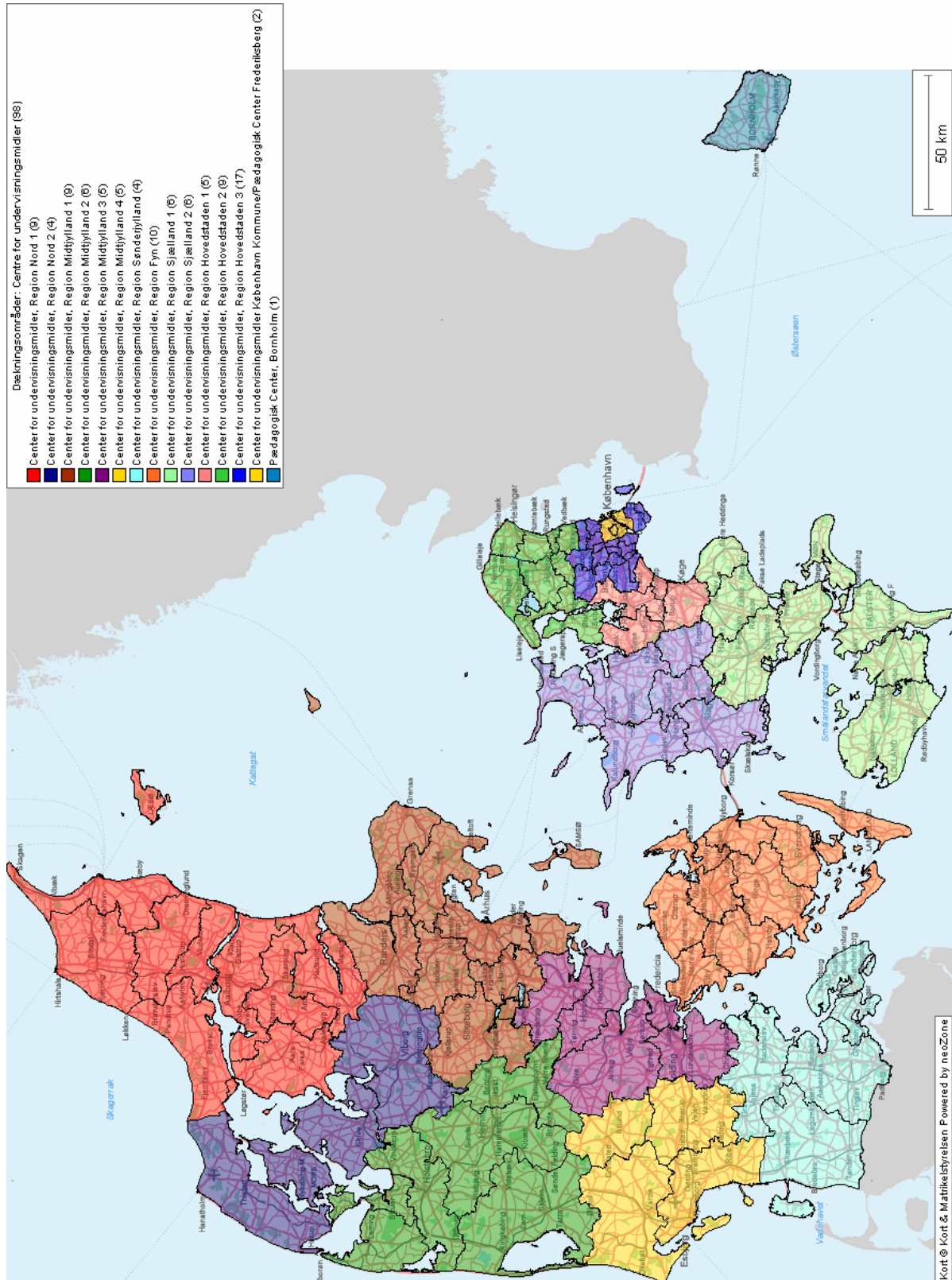
Tidsplan

Udredningen forventes færdig med udgangen af 2005 og afleveres til undervisningsministeren.

Bilag 2: Oversigt over, hvilke CVU'er centre for undervisningsmidler inddrages i.

Center for undervisningsmidler	CVU
Københavns Amts Centre for Undervisningsmidler	CVU Storkøbenhavn
Frederiksborg Amts Centre for undervisningsmidler	CVU København & Nordsjælland
Roskilde Amts Centre for undervisningsmidler	CVU Sjælland
Vestsjællands Amts Centre for undervisningsmidler	CVU Sjælland
Storstrøms Amts Centre for undervisningsmidler	CVU Syd
Bornholms Amts Centre for undervisningsmidler	Endnu ikke afklaret
Fyns Amts Centre for undervisningsmidler	CVU-Lillebælt. (Nyt CVU der endnu ikke er godkendt. I CVU-dannelsen ønsker følgende institutioner at indgå: CVU Jelling, CVU Fyn, CVSU Fyn, Skårup Seminarium, Odense Socialpædagogiske Seminarium, sygeplejeskolen i Vejle Amt samt amtscentrene for undervisningsmidler på Fyn og i Vejle Amt.)
Sønderjyllands Amts Centre for undervisningsmidler	CVU Sønderjylland
Ribe Amts Centre for undervisningsmidler	CVU Vest
Vejle Amts Centre for undervisningsmidler	CVU-Lillebælt (Nyt CVU der endnu ikke er godkendt. I CVU-dannelsen ønsker følgende institutioner at indgå: CVU Jelling, CVU Fyn, CVSU Fyn, Skårup Seminarium, Odense Socialpædagogiske Seminarium, sygeplejeskolen i Vejle Amt samt amtscentrene for undervisningsmidler på Fyn og i Vejle Amt.)
Ringkøbing Amts Centre for undervisningsmidler	CVU Midt-vest
Århus Amts Centre for undervisningsmidler	Endnu ikke afklaret. Får besked ultimo juni. Formentlig JCVU.
Viborg Amts Centre for undervisningsmidler	CVU Midt-vest
Nordjyllands Amts Centre for undervisningsmidler	CVU Nordjylland
Københavns Kommunes Centre for undervisningsmidler	CVU København & Nordsjælland
Frederiksberg Kommunes Centre for undervisningsmidler	CVU København & Nordsjælland

Bilag 3: Kort over centrenes dækningsområder

-

Center for undervisningsmidler, Region Nord 1:
Hjørring, Frederikshavn, Brønderslev-Dronninglund, Jammerbugt, Aalborg, Rebild, Mariagerfjord, Vesthimmerland og Læsø.
-

Center for undervisningsmidler, Region Nord 2:
Thisted, Morsø, Skive og Viborg.
-

Center for undervisningsmidler, Region Midtjylland 1:
Århus, Randers, Silkeborg, Norddjurs, Syddjurs, Favrskov, Skanderborg, Odder og Samsø.
-

Center for undervisningsmidler, Region Midtjylland 2:
Lemvig, Struer, Holstebro, Ringkjøbing-Skjern, Herning og Ikast-Brande.
-

Center for undervisningsmidler, Region Midtjylland 3:
Vejle, Kolding, Hedensted, Horsens og Fredericia.
-

Center for undervisningsmidler, Region Midtjylland 4:
Vejen, Billund, Esbjerg, Varde og Fanø.
-

Center for undervisningsmidler, Region Sønderjylland:
Aabenraa, Sønderborg, Haderslev og Tønder.
-

Center for undervisningsmidler, Region Fyn:
Odense, Bogense, Middelfart, Assens, Fåborg-Midtfyn, Svendborg, Langeland, Ærø, Nyborg og Kerteminde.
-

Center for undervisningsmidler, Region Sjælland 1:
Guldborgsund, Lolland, Næstved, Vordingborg, Faxe og Stevns.
-

Center for undervisningsmidler, Region Sjælland 2:
Odsherred, Kalundborg, Holbæk, Slagelse, Sorø og Ringsted.
-

Center for undervisningsmidler, Region Hovedstaden 1:
Roskilde, Lejre, Greve, Solrød og Køge.
-

Center for undervisningsmidler, Region Hovedstaden 2:
Gribskov, Frederiksværk-Hundested, Helsingør, Fredensborg, Hillerød, Frederikssund, Allerød, Hørsholm og Rudersdal.
-

Center for undervisningsmidler, Region Hovedstaden 3:
Lyngby-Taarbæk, Furesø, Egedal, Ballerup, Herlev, Gladsaxe, Gentofte, Rødovre, Glostrup, Albertslund, Høje-Taastrup, Ishøj, Vallensbæk, Brøndby, Hvidovre, Tårnby og Dragør.
-

Pædagogisk Center, Frederiksberg, Region Hovedstaden:
Sammen med CVU København dækkes København og Frederiksberg.
-

Center for Undervisningsmidler Københavns Kommune, Region Hovedstaden:
Sammen med Pædagogisk Center Frederiksberg dækkes København og Frederiksberg.
-

Pædagogisk Center, Bornholm:
Bornholm.